

Handläggare

Mattias Gustafsson

mmd.vaxjo@dom.se

## Ansökan om tillstånd för bortledning av grundvatten på fastigheten Karlsby 3:250 i Motala kommun.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har den 18:e februari 2020 tagit emot ovanstående ärende för yttrande. Med anledning av detta vill SGU framföra följande.

Motala kommun har hos Mark- och miljödomstolen i Växjö ansökt om tillstånd till bortledning av grundvatten med en årlig mängd av 70 m<sup>3</sup>/dygn, dock högst 140 m<sup>3</sup> under ett och samma dygn på fastigheten Karlsby 3:250.

SGU ombeds av Mark- och miljödomstolen att särskilt yttra sig avseende föroreningsituationen vid Karlsby f.d. plantskola och riskbedömningen med särskild inriktning på förorenings spridning till grundvatten.

I underlaget redovisas resultat från en provpumpning som utfördes i samband med att vattentäkten i Karlsby anlades. Ett grundvattenrör beläget vid den nuvarande brunnen provpumpades då (1962-63) med 2,75 l/s (ca 240 m<sup>3</sup>/dygn). Under ostörda förhållanden är grundvattenströmningen i grundvattenmagasinet i huvudsak sydlig, under provpumpningen skapades en sänktratt kring provpumpningspunkten med följd att inströmning även skedde från området söder om uttagspunkten. Utifrån redovisade data kan området inom vilken en ändrad strömning in mot uttagspunkten antas ske vara maximalt 150 m söderut där en rörlig grundvattendelare uppkommer. Grundvattendelarens läge kommer att variera beroende på uttagens storlek och varaktighet.

Utifrån det underlag och de undersökningar som utförts finns inget som tyder på att föroreningar från den f.d. plantskolan återfinns norr om den rörliga vattendelaren. Detta medför att sannolikheten för kontaminering till vattentäkten från den gamla plantskolan är mycket liten. Det framgår av underlaget att en fastighetsägare inte gett tillträde till provtagning vilket är mycket beklagligt, då möjligheten till en precisare bestämning och avgränsning av eventuell förekomst av bekämpningsmedel och risk för spridningen via grundvatten då kunnat utföras. Denna precisare avgränsning skulle främst vara till nytta för fastigheter söder om vattendelaren.

Förorenings spridning till ytvattnet i bäcken belägen söder om plantskolan har inte påvisats. Det kan dock inte uteslutas att transport av DDD från den f.d. plantskolan skett eller sker till eller via sediment då ämnet påvisats i sediment nedströms men inte uppströms den f.d. plantskolan. En eventuell uttransport av DDT, DDD eller DDE bedöms vara av liten omfattning givet de små möjligheterna för att erosion ska ske av jord inne på den f.d. plantskolan. Halterna av DDD som påvisats i nedströms den f.d. plantskolan bedöms, baserat på de kanadensiska riktvärdena, inte utgöra någon risk för vattenmiljön i bäcken.

SGU anser att den riskbedömning som utförts, trots att inte fullt tillträde givits, väl speglar förhållandena kring den f.d. plantskolan på Karlsby och att sannolikheten för påverkan på vattentäkten under de sökta uttagen bedöms som mycket liten då föroreningarna och vattentäkten är avskilda av en vattendelare. Detta medför att en spridning av föroreningar från plantskolan mot uttagsbrunnen för den kommunala vattentäkten eller dess grundvattenbildningsområden bedöms som låg.

SGU anser att tillstånd till vattenverksamheten kan medges.

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschef Mats Wallin

I den slutliga handläggningen av ärendet har även statsgeolog Mattias Gustafsson (föredragande) deltagit.

Mats Wallin

Mattias Gustafsson